

KANTAR

Tilgjengelighet ved valg for syns- og bevegelseshemmede, lokalvalget i 2019

Observasjon av valglokaler

Valgdirektoratet

31.10.2019

Innhold

1	Om undersøkelsen	3
2	Oppsummering	8
3	Tilgjengelighet frem til valglokalet	13
4	Adgang til valglokalet	21
5	Inne i valglokalet	28

1

Om undersøkelsen

Mål og framdriftsplan

Mål med Oppdraget

Oppdraget går ut på å kartlegge:

- Hvordan kommuner tilrettelegger for god tilgjengelighet
- Hvilke erfaringer velgere med nedsatt syns- og/eller bevegelsesevne gjør seg i forkant og ved stemmegivningshandlingen.

Oppdraget skal resultere i en rapport som gir Oppdragsgiver:

Status og forbedringspunkter for tilgjengelighet

- Kommune
- Velgere med nedsatt syns- og bevegelsesevne

Utvikling sammenlignet med evaluering 2011

Grunnlag for Oppdragsgivers videre arbeid med å utarbeide en veileder for tilgjengelighet.

Metode og instruks (i)

Undersøkelsen er gjennomført ved bruk av personlige intervjuere (valgobservatører). Observasjoner ble lagt inn i webskjema (mobiltlf.)

Valgobservatørene fikk utdelt «roder» etter kommuner og briefet som følgende:

Valgdagen

Valgobservatørene skal uten *først* å ta kontakt med valgfunksjonær observere utenfor valglokalet i om lag 30 minutter. Deretter skal vedkommende gå inn i valglokalet og uten *først* å ta kontakt med valgfunksjonær observere hva som skjer i inntil 30 minutter. Resterende 30 minutter skal benyttes til å sjekke valgavlukkene (fra og med Q14), samt svare på spørsmål. Før valgavlukkene sjekkes, skal valgobservatøren gjøre seg til kjenne, vise legitimasjon og be om få se valgavlukkene. Valgavlukkene besiktiges i tur etter hvert som de er ledige.

Hvis behov/det er usikkert om valgutstyret som benyttes er Valgdirektoratets eller ikke (Q19) - skal valgobservatøren på nytt ta kontakt med valgfunksjonær, fortrinnsvis leder, og spørre om eller få bekreftelse på at Valgdirektoratets utstyr benyttes, og hvis ikke, notere om annet utstyr er godt tilrettelagt (Q20). Det er ikke sikkert at valgfunksjonærer er kjent med om Valgdirektoratets utstyr benyttes. På www.valgutstyr.no ser man hva som er Valgdirektoratet sitt utstyr. Alt som ikke ligner på dette er noe annet.

MERK: Dersom en valgfunksjonær gjør seg til kjenne utenfor eller inne i valglokalet, før valgobservatøren tar kontakt, skal valgobservatøren med en gang informere om oppdraget og vise legitimasjon fra Valgdirektoratet.

Legitimasjon:

Undersøkelse av tilgjengelighet ved valg - kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019

Valgdirektoratet gjennomfører en evaluering av tilgjengeligheten til og i valglokaler. For å undersøke den faktiske tilgjengeligheten, må noen representanter sjekke dette ute i valglokalene. Innehaver av dette brevet er en slik representant, og skal bruke brevet til å vise en [valgfunksjonær](#) hvorfor han/hun besøker valglokalet.

Vi ber om at vedkommende får anledning til å undersøke valgavlukker og ellers undersøke framkommelighet utenfor og inne i valglokalet.

Dersom vår [representant](#) har spørsmål om valgutstyr, eller andre spørsmål relevant for undersøkelsen, ber vi om at disse besvares av valgfunksjonær i det aktuelle valglokalet så langt det lar seg gjøre.

Spørsmål om dette oppdraget, kan rettes til Valgdirektoratets brukerstøtte på tlf.: 21 49 62 40

Med vennlig hilsen

Valgdirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Instrukser (ii) – opplæring av valgobservatører

Lokaler for forhåndsstemmegivning (uken før valget)

Spørreskjemaet er det samme som benyttes valgdagen for observasjon av valglokalene. Det forutsettes ved forhåndsstemmegivning at valgobservatørene i mindre grad har mulighet til å observere personer med funksjons-/bevegelseshemming og svaksynte/blinde, både utenfor valglokalet og inne i valglokalet.

Det forutsettes derfor at valgobservatøren gjør sine observasjoner forholdsvis raskt – og *ikke* bruker 30 minutter utenfor valglokalet, og heller ikke 30 minutter inne i valglokalet.

Valgobservatøren skal ellers gjøre samme observasjoner utenfor og inne i valglokalet, og svare på de samme spørsmålene.

Hindringer fram til valglokalet (fra holdeplass og parkeringsplass)

Dette kan være trapper, underganger, henslengte gjenstander i veien, at man må krysse vei, annet.

Hindringer inne i valglokalet (til valgavlukkene og valgurnene)

Dette kan være trapper, søyler, stoler, bord, bagger, valgmateriell, annet.

Q20 og Q22 Forberedelser - gjennomgang av utstyr

Alle valgobservatører skal ha hatt en orientering om valgmateriell fra valgdirektoratet. Dette finnes på denne lenken: <https://www.valgutstyr.no/> Gå igjennom valgurne, valgavlukke, skiltprogram.

De nye stemmeavlukkene kan brukes av alle, også rullestolbrukere (sjekk):

<https://www.aftenposten.no/norge/i/Pp6b6/Slik-ser-et-moderne-valglokale-ut>

Q21: Valgavlukker med partienes navn i punktskrift og storskrift

Det er krav om at alle valglokaler skal ha **minst et stemmeavlukke som er merket med punktskrift og storskrift**. Ved stemmesedlene for hvert parti skal partiets navn stå i punktskrift og storskrift.

I år er det også utformet stemmesedler i punktskrift for forhåndsstemming (spørres ikke om).

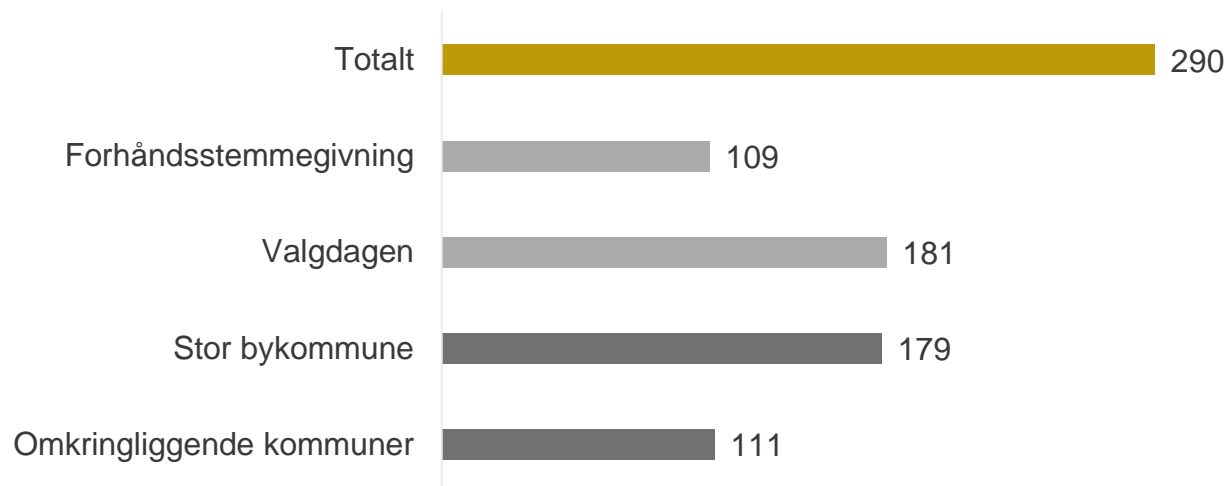
Se: <https://www.blindeforbundet.no/kampanjer/valg>

Gå deretter igjennom spørreskjemaet med instruksjoner til de enkelte spørsmål.

Utvalg

Utvalget ble «trukket» i to omganger, først et utvalg større bykommuner, inkludert Lillehammer (for å få med kommuner fra innlandet). For å sikre effektiv gjennomføring av undersøkelsen, ble deretter tre omkringliggende kommuner trukket til å delta, i alt 28 kommuner. Kommunene som ble trukket er listet i tabellen til høyre. Observasjon ble gjennomført ved forhåndsvalg og på valgdagen. Valglokaler for forhåndsstemmegivning og valgdagen ble til sist trukket fra Valgdirektoratets adresselister. Det ble her trukket «startlokale» med tilliggende valglokaler, basert på åpningstider. Antall valglokaler varierte mellom 24 i Oslo (med 4 valglokaler og «startpunkter» fra 6 områder), til 3 valglokaler i minste kommunene. I alt ble det gjennomført 290 valgobservasjoner fordelt slik:

Antall observasjoner

Bykommuner	Omkringliggende
Oslo	Oppegård Lørenskog Bærum
Bergen	Fjell Askøy Samnanger
Bodø	Beiarn Fauske Sørfold
Stavanger	Sola Randaberg Sandnes
Fredrikstad	Råde Rygge Moss
Trondheim	Malvik Klæbu Melhus
Lillehammer	Gjøvik Nordre land Øyer

2 Oppsummering

Oppsummering (i)

Tilgjengelighet frem til valglokalet

- Ved 41 % av valglokalene var gangavstand fra nærmeste holdeplass under 100 meter.
- 46 % av valglokalene har en gangavstand til nærmeste holdeplass på mer enn 200 meter.
- For det aller fleste valglokaler var det enkelt å komme seg fra holdeplass til valglokalet.
- Ved 7 av 10 valglokaler fantes det parkeringsmuligheter i tilknytning til valglokalet.
- Ved 76 % av valglokalene var gangavstand fra nærmeste parkeringsplass under 50 meter. For 9 % er gangavstanden 100 meter eller mer.
- Ved omtrent halvparten av valglokalene var det forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede.

Tilgjengelighet til valglokalet

- Ved valglokaler med reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede ble antallet plasser opplevd som tilstrekkelig i 9 av 10 tilfeller.
- Ved alle valglokalene reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede var det enkelt å komme seg fra parkeringsplass og fram til valglokalet. I ca. 2 av 10 tilfeller var det noen mindre hindringer, men trolig ikke problematiske.
- 79 % av valglokalene hadde et visst offisielt preg. 13 % hadde det ikke.

Oppsummering (ii)

Adgang til valglokalet

- Ved 3 av 4 valglokaler (74 %) var det ingen fysiske hindringer ved inngangen eller på vei inn til valglokalene som gjorde at for eksempel rullestolbrukere og blinde ikke kunne ta seg inn ved egen hjelp.
- Ved 9 % ble det registret «ting i veien», ved 7 % ble det registret «trapper/trinn» og ved 2 % bratt rampe som vil gjøre det vanskelig for rullestolbrukere.
- Ved 3 av 4 valglokaler (76 %) hadde rullestolbrukere tilgang til valglokalet uten at det ble benyttet en rampe. Ved 1 av 4 valglokaler (24 %) ble det benyttet en rampe.
- Ved valglokaler hvor det ble benyttet ramper var flesteparten av rampene en fast konstruksjon ved bygningen. 14 % av rampene var satt opp i forbindelse med valget.

Adgang til valglokalet

- Ved 69 % av valglokalene var det valgfunksjonærer tilstede enten utenfor eller inne i valglokalet. 30 % av valglokalene manglet dette. Valgfunksjonærene var i større grad til stede ved forhåndsstemming enn på selve valgdagen.
- Ved 11 % av valglokalene ble det observert noen som hadde behov for assistanse fra valgfunksjonær eller egen selvvalgt ledsager for å komme inn i valglokalet, i første rekke gjaldt dette i fbm valgdagen.
- Alle observerte som hadde behov for hjelp fikk assistanse av valgfunksjoner innen et par minutter.

Oppsummering (iii)

Inne i valglokalet

- Ved ca. 8 av 10 valglokaler (78 %) var framkommeligheten til valgavlukkene for rullestolbrukere, blinde og svaksynte svært god/oversiktlig.
- Ved ca. 9 av 10 valglokaler var framkommeligheten til valgurnene for rullestolbrukere, blinde og svaksynte svært god/oversiktlig.
- Merkingen/skiltingen var svært god eller ganske god i 9 av 10 valglokaler.
- Merkingen/skiltingen var noe bedre/mer oversiktlig i store bykommuner enn i omkringliggende kommuner.
- Belysningen i valglokalet var svært god i 84 % av valglokalene. Ved 16 prosent hadde noe «dunkel» belysning og belysningen kunne vært bedre. I 1% ble det rapportert om «Svak belysning».

Inne i valglokalet

- I 66 % av valglokalene var stemmesedlene i *alle* valgavlukkene plassert slik at rullestolbrukere hadde tilgang til alle stemmesedler. I ca. 1 av 4 valglokaler var stemmesedlene plassert på en slik måte i kun ett av valgavlukkene.
- I ca. 6 av 10 valglokaler var det klistrelapper med partinavn i punktskrift i *alle* valgavlukkene. Klistrelapper med partinavn i punktskrift manglet i 12 % av valglokalene.
- Valgdirektoratets utstyr ble benyttet fullt ut eller delvis i 9 av 10 valglokaler. Eget utstyr ble benyttet fullt ut i 1 av 10 valglokaler.
- I valglokaler der eget utstyr ble benyttet var det i 7 av 10 tilfeller visse forhold som ble opplevd som mindre tilgjengelig.
- I 86 % av valglokalene fantes det minst én stol velgere kunne sette seg på.

Oppsummering (iv)

Inne i valglokalet

- Ved 1 av 4 valglokaler ble det observert noen som hadde behov for assistanse fra valgfunksjonær eller egen selvvalgt ledsager for å få stemme.
- Alle observerte som hadde behov for hjelp til å få stemme fikk assistanse av valgfunksjoner innen et par minutter.
- Tilgjengeligheten til valglokalet ble vurdert som svært god eller ganske god i 9 av 10 tilfeller.
- Andelen som ble vurdert som svært god var 15 prosentpoeng høyere i store bykommuner enn i omkringliggende kommuner, og andelen svært god var 8 prosentpoeng høyere ved forhåndsstemming enn på valgdagen.

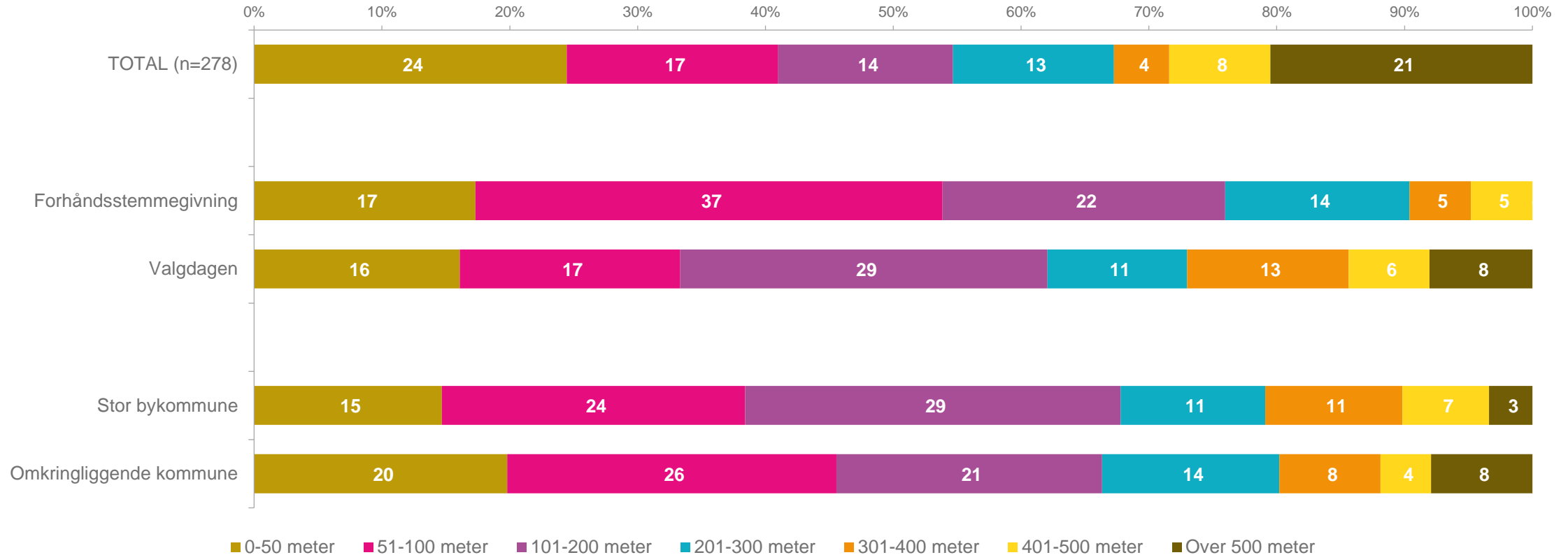
3 Tilgjengelighet frem til valglokalet

VALGLOKALE: Det er ett fett hvor du stemmer på valgdagen så lenge du stemmer i den kommunen du er folkeregistrert. (Arkivfoto) , Østlandsposten.

Ved 41 % av valglokalene var gangavstand fra nærmeste holdeplass under 100 meter. 46 % av valglokalene har en gangavstand til nærmeste holdeplass på mer enn 200 meter.

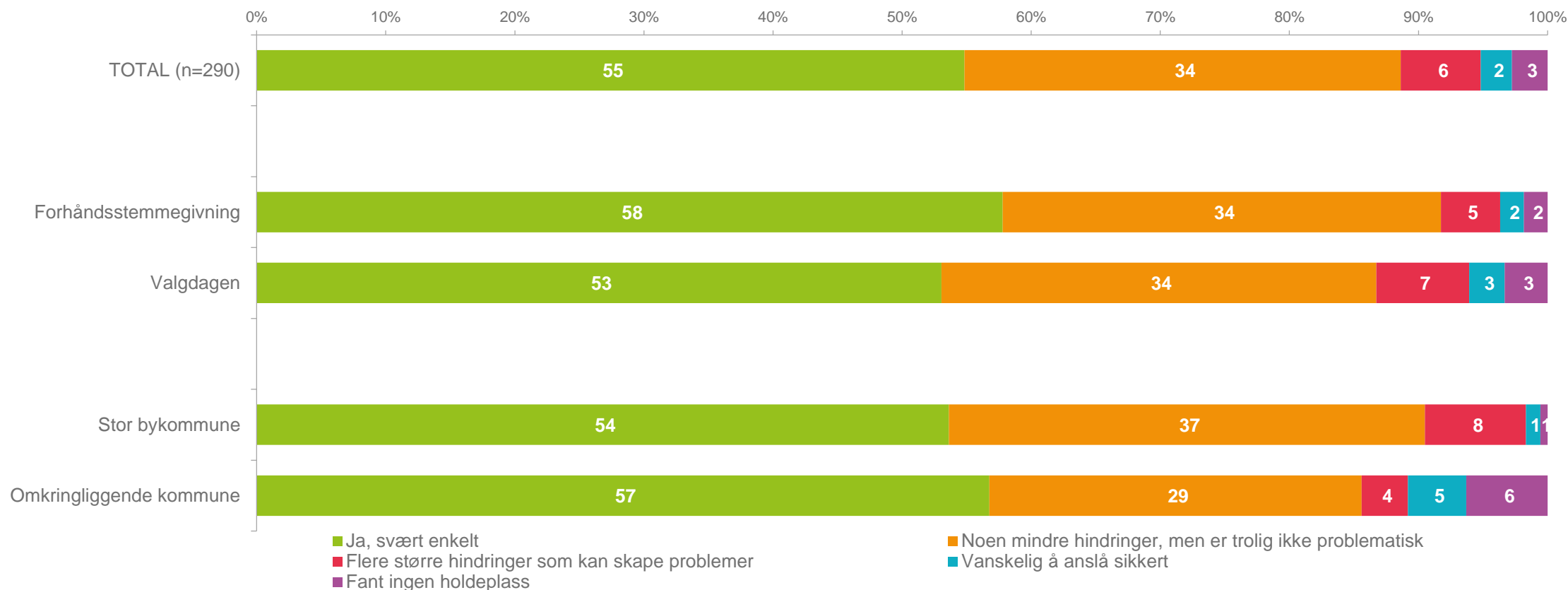
Valglokalene for forhåndsstemmegivning var plassert nærmere holdeplassene enn på valgdagen (54 % under 100 meter).

Anslå gangavstanden fra nærmeste holdeplass til valglokalet i meter. n=278

For det aller fleste valglokaler var det enkelt å komme seg fra holdeplass til valglokalet

Ved 6 % av valglokalene var det hindringer på veien som kunne skape problemer for adkomst til valglokalet.

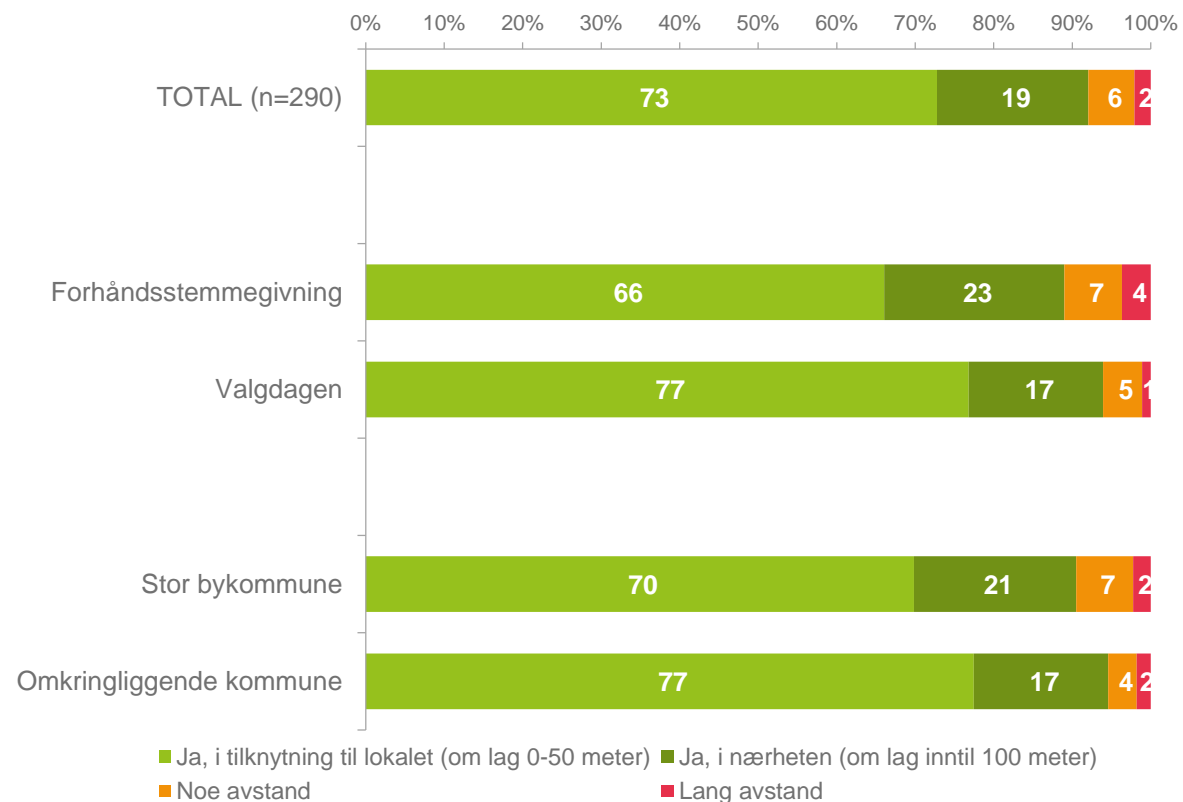

Er det enkelt å komme seg fra holdeplass til valglokalet, eller er det hindringer på veien (umerkede trinn, terskler, trapper). INSTRUKS: Her tenker vi på veien fram til valglokalet og ikke tilgjengelighet til selve valglokalet/hvordan man kommer inn i lokalet. n=290

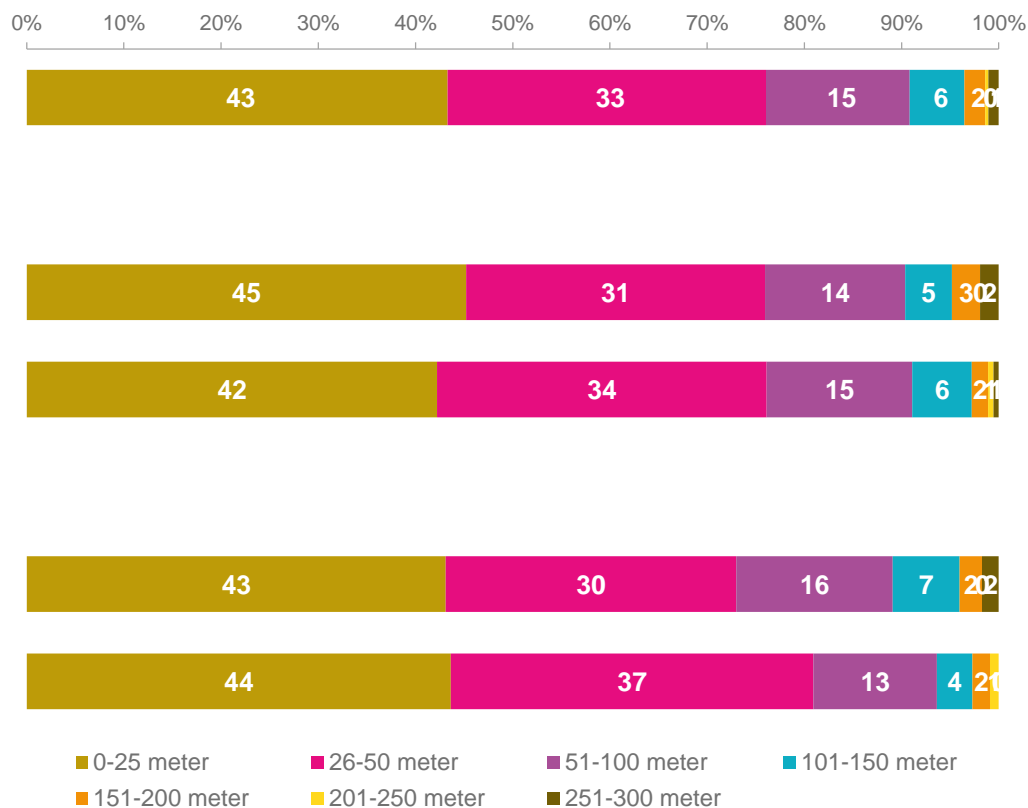
Ved 7 av 10 valglokaler fantes det parkeringsmuligheter i tilknytning til valglokalet

Ved 76 % av valglokalene var gangavstand fra nærmeste parkeringsplass under 50 meter. For 9 % er gangavstanden 100 meter eller mer.

Finnes det parkeringsplasser/parkeringsmuligheter ved valglokalet?
n=290

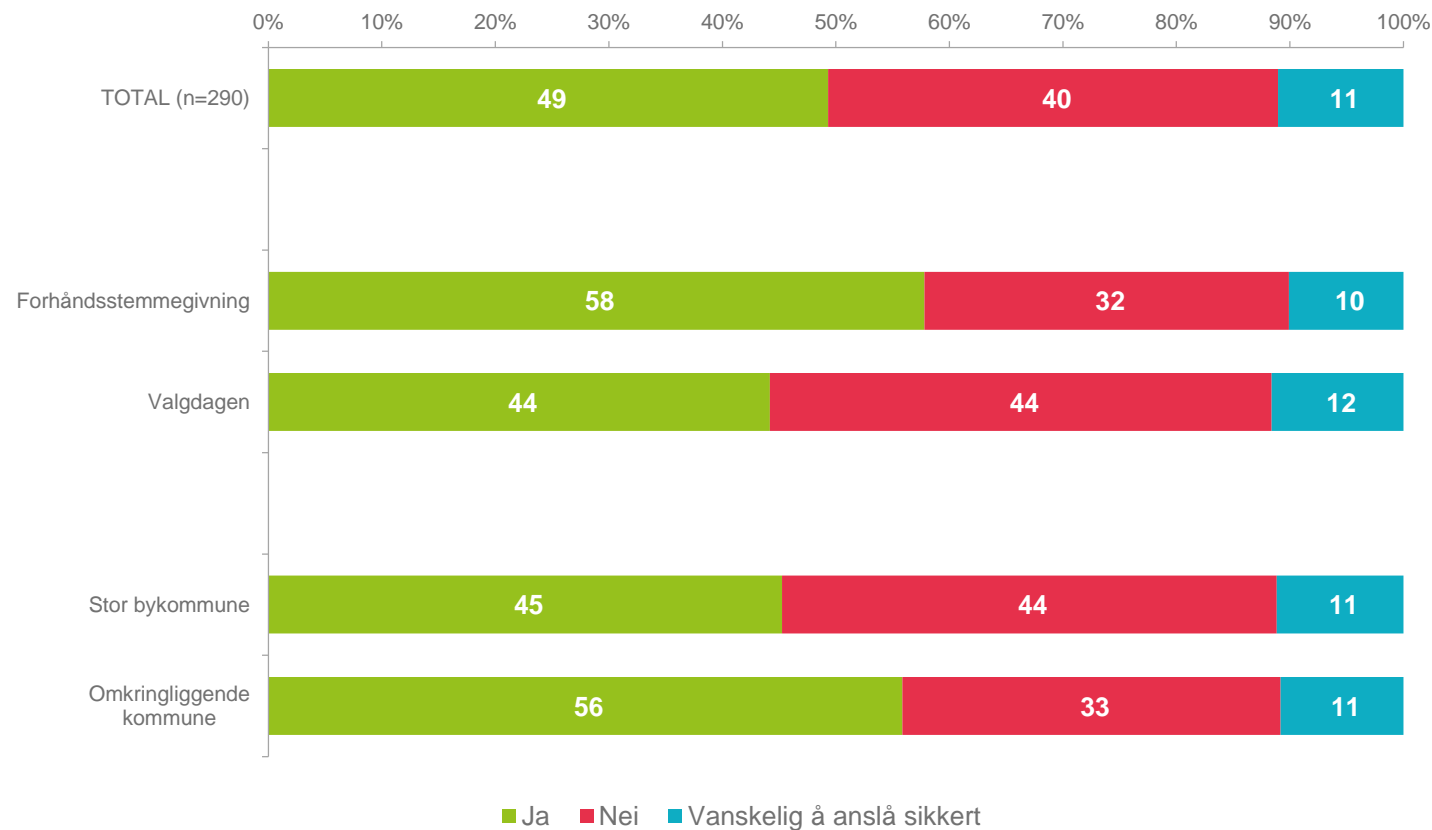

Anslå gangavstanden fra nærmeste parkeringsplass til valglokalet i meter?
n=284

Ved omtrent halvparten av valglokalene var det forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede

Reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede var i større grad tilgjengelig ved forhåndsstemming (58 %) mot 44 % på valgdagen

Er det reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede ved valglokalet? n=290

Følgende ble oppgitt som grunner til at det var vanskelig å anslå sikkert hvorvidt det var merkede plasser:

- Ingen skilting/oppmerking av plasser
- Plassene tilhører annen virksomhet, for eksempel nabobutikk
- Mange biler og parkeringsplasser gjør det vanskelig å få oversikt

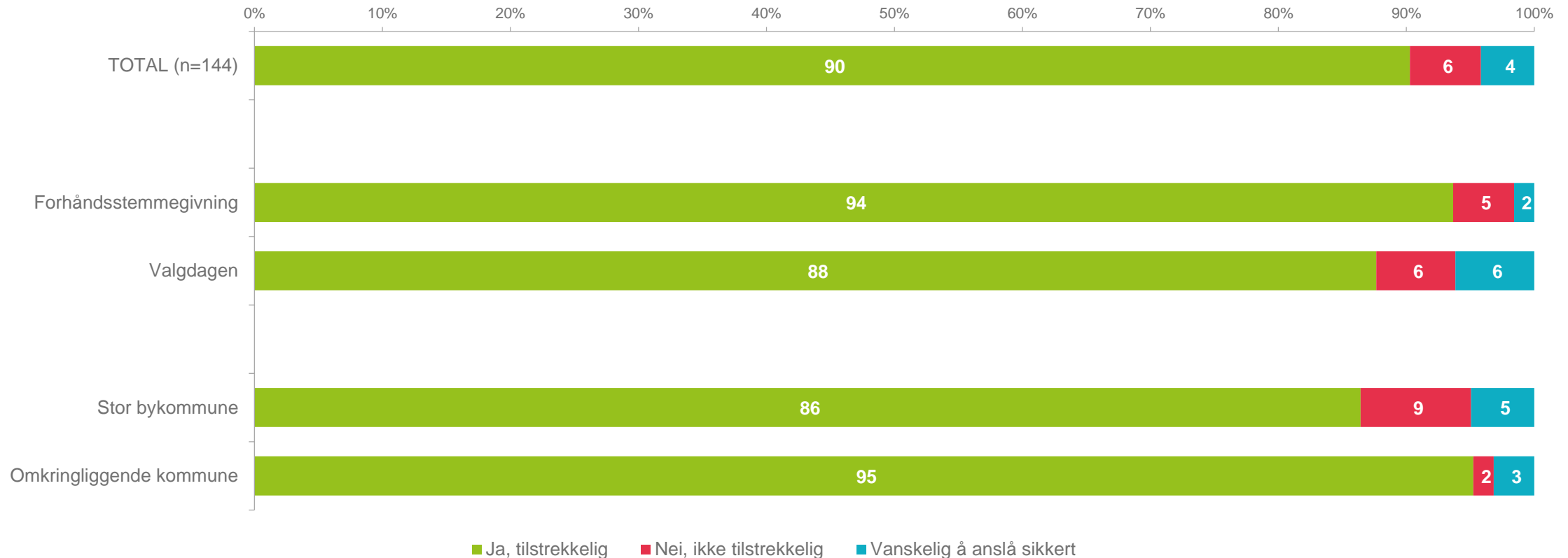
“ Jeg så etter det, men kunne ikke se noen skilt eller symbol i asfalten som indikerte det.

“ Ingen på skolen, men videregående skolen ved siden av har private HC-plasser.

“ Det er et veldig stort kjøpesenter, så det er ikke så lett å se.

Ved valglokaler med reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede ble antallet plasser opplevd som tilstrekkelig i 9 av 10 tilfeller

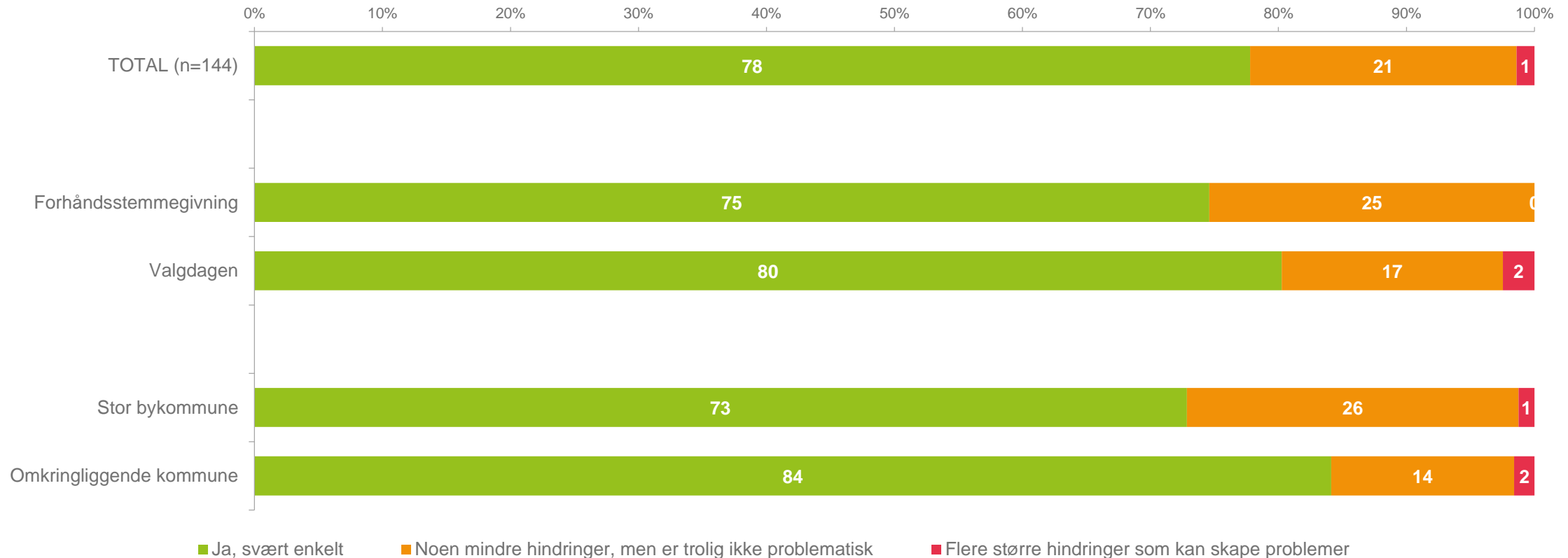
Det var i større grad tilstrekkelig med plasser i omkringliggende kommuner og ved forhåndsstemming enn i store bykommuner og på valgdagen, men forskjellen mellom valgdagen og forhåndsstemmegivning, kan i stor grad skyldes at det var vanskeligere å anslå dette på valgdagen.

Opplevtes antallet parkeringsplasser for funksjonshemmede ved valglokalet som tilstrekkelig? INSTRUKS: Vurder med bakgrunn i at ikke alle plasser er okkupert/antall/andel ledige plasser. Alle valglokaler med reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede, n=144

Ved alle valglokalene reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede var det enkelt å komme seg fra parkeringsplass og fram til valglokalet

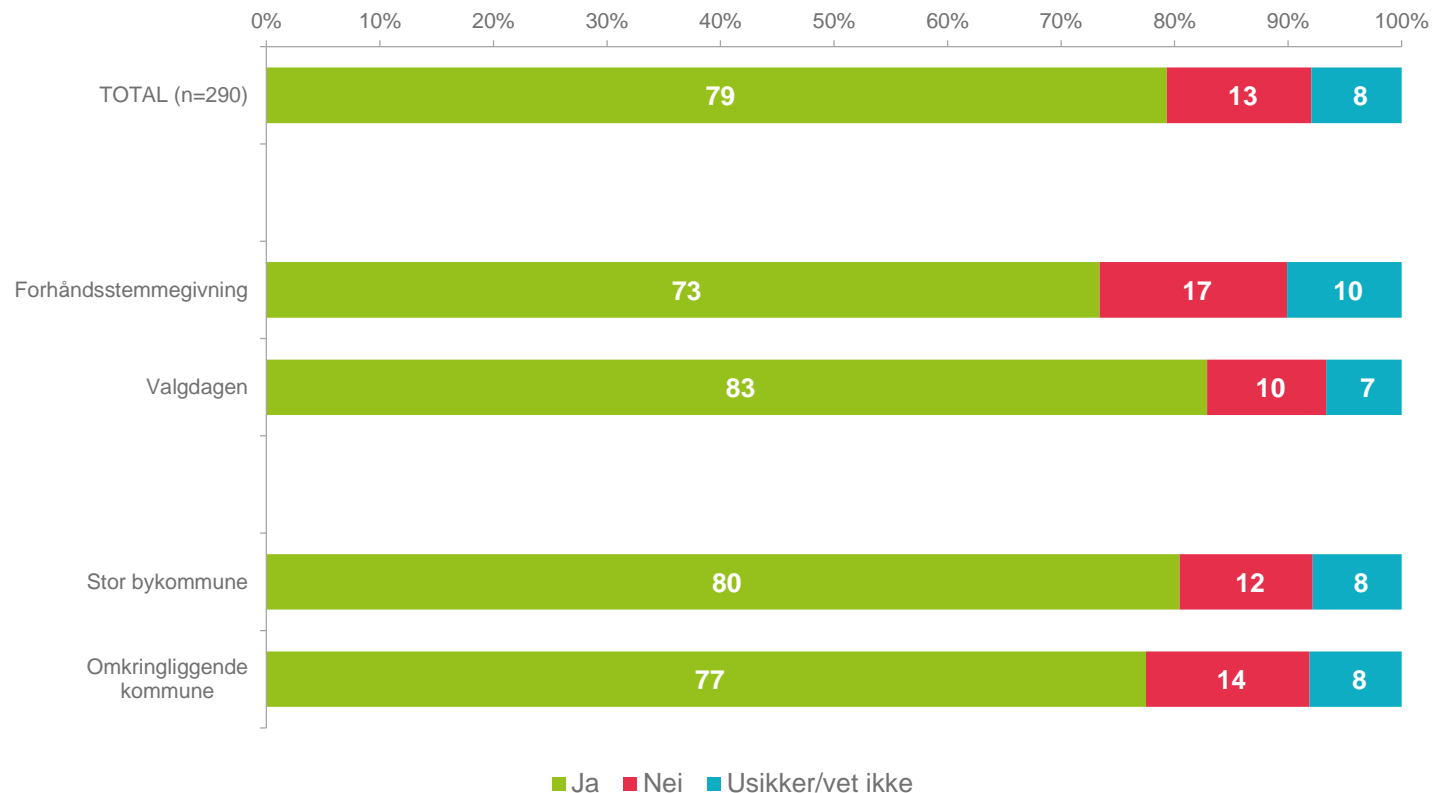
I ca. 2 av 10 tilfeller var det noen mindre hindringer, men trolig ikke problematiske.

Er det enkelt å komme seg fra parkeringsplass, inkludert reserverte parkeringsplasser, og fram til valglokalet?
Alle valglokaler med reserverte og forhåndsmerkede parkeringsplasser for funksjonshemmede, n=144

79 % av valglokalene hadde et visst offisielt preg. 13 % hadde det ikke.

Valglokalene hadde i større grad et visst offisielt preg på valgdagen enn ved forhåndsstemming.

Ved valglokaler hvor det var usikkert om de hadde et visst offisielt preg, ble følgende oppgitt som grunner:

- Manglende skilting og plakater
- Små plakater og skilt
- Selve lokalet bar ikke offisielt preg (for eksempel var valglokalet i en brakke utenfor matbutikk eller inne på et kjøpesenter)

“ Svært få og små plakater, inngang markert med rød og hvit varseltape.

“ Kunne ikke se noe som ga inntrykk av at biblioteket var et valglokale på utsiden, men var lett å se når man først kom inn.

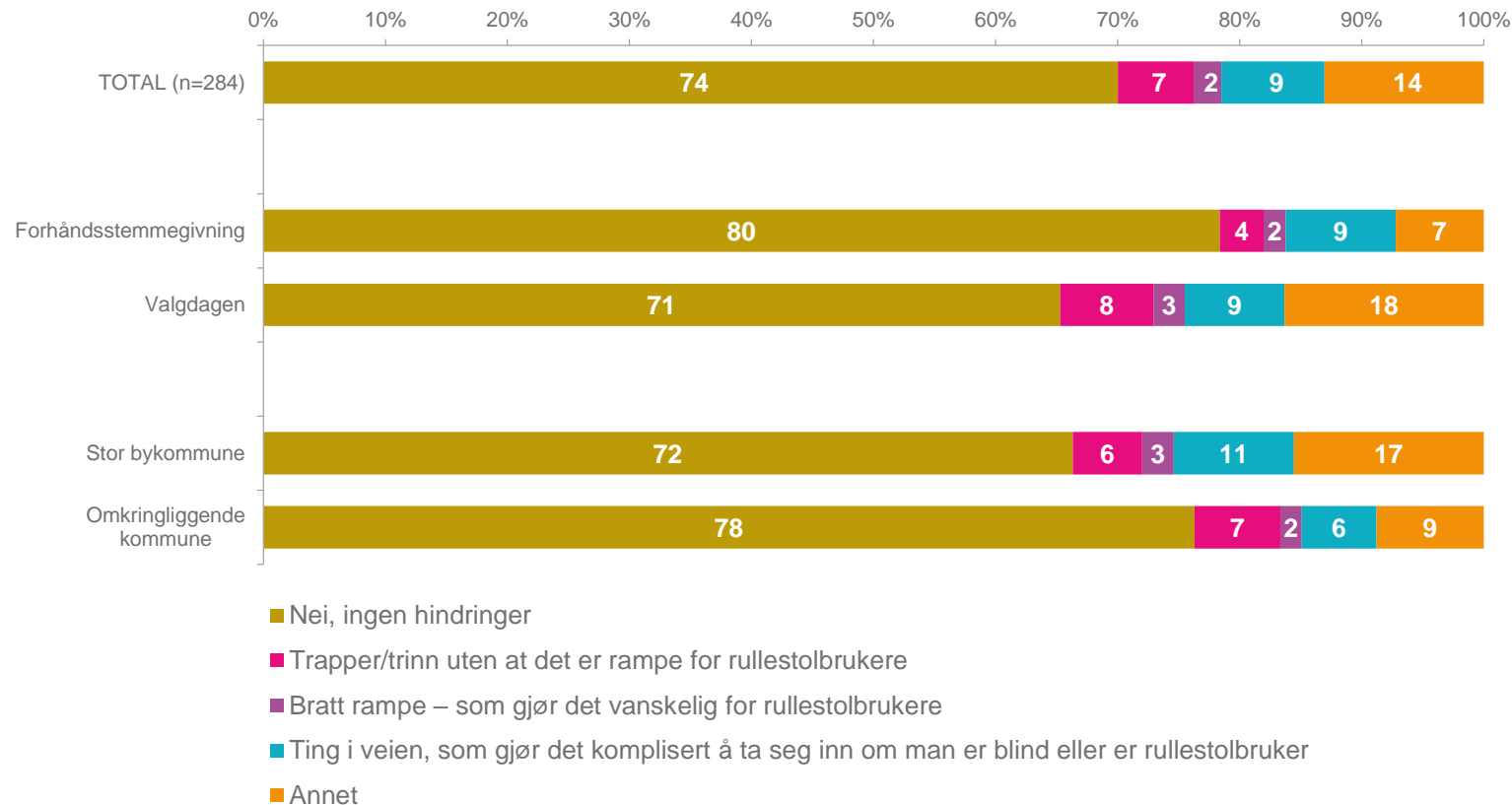
“ Ikke skilt ved inngang. Dårlig skilting på senteret.

Har valglokalet et visst offisielt preg? INSTRUKS: At det kommer fram av plakater, annet, at bygningen er et valglokale. n=290

4 Adgang til valglokalet

Ved 3 av 4 valglokaler var det ingen fysiske hindringer ved inngangen eller på vei inn til valglokalene som gjorde at for eksempel rullestolbrukere og blinde ikke kunne ta seg inn ved egen hjelp. Ved 9 % ble det registret «ting i veien», 7 % ble det registret «trapper/trinn» og 2 % bratt rampe som vil gjøre det vanskelig for rullestolbrukere.

Det var færre hindringer ved forhåndsavstemming enn på selve valgdagen

Ting i veien og andre hindringer:

- Bakker og bratte partier opp til valglokale
- Høye kanter, terskler, karmen, lister
- Grusveier frem til valglokale
- Steiner, kabler i veien
- Brostein
- Smale inngangspartier
- utfordringer med heisene

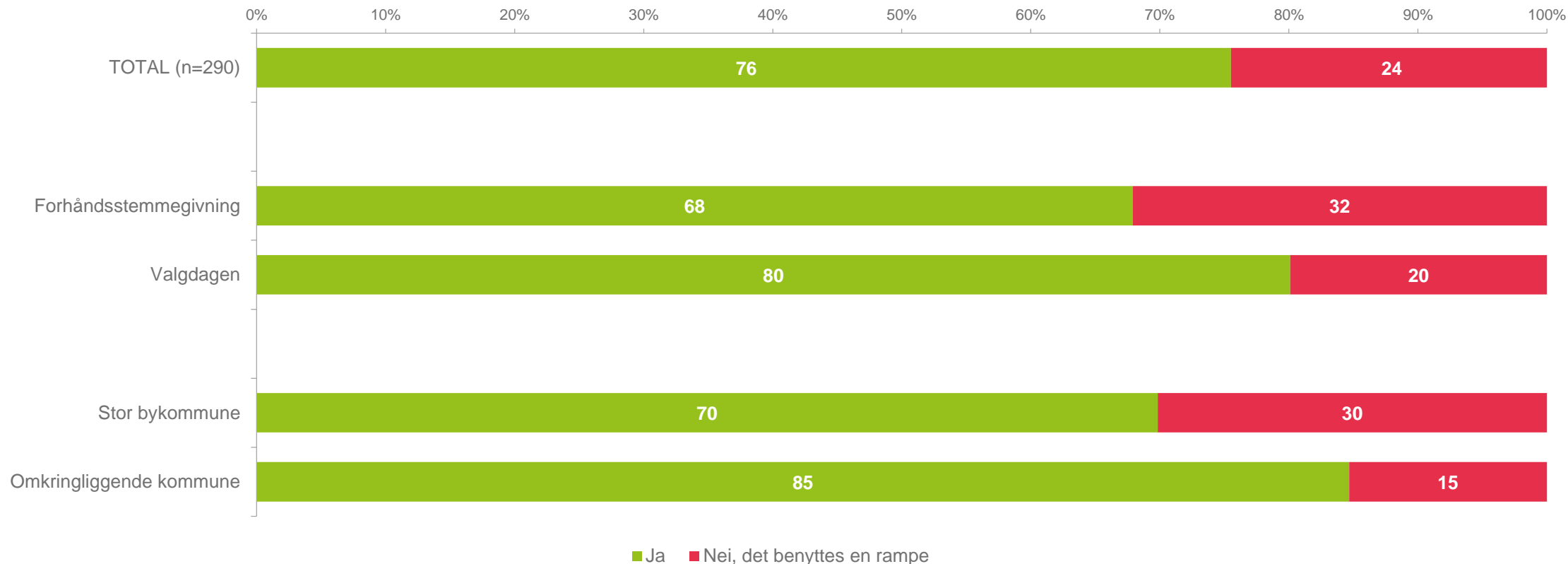
« Kan bli vanskelig å komme seg opp fra handicap-parkeringen og opp på fortauet, grunnet bratt bakke og brostein før rampen opp på fortauet.

« Man må ringe et nummer for å kunne bruke heisen opp til der valget foregår, som kan være problematisk for blinde eller svaksynte.

Er et noen fysiske hindringer ved inngangen eller på vei inn til valglokalene som gjør at for eksempel rullestolbrukere og blinde ikke kan ta seg inn ved egen hjelp? INSTRUKS: Noter alle forhold du ser. n=284

Ved 3 av 4 valglokaler hadde rullestolbrukere tilgang til valglokalet uten at det ble benyttet en rampe. Ved 1 av 4 valglokaler ble det benyttet en rampe.

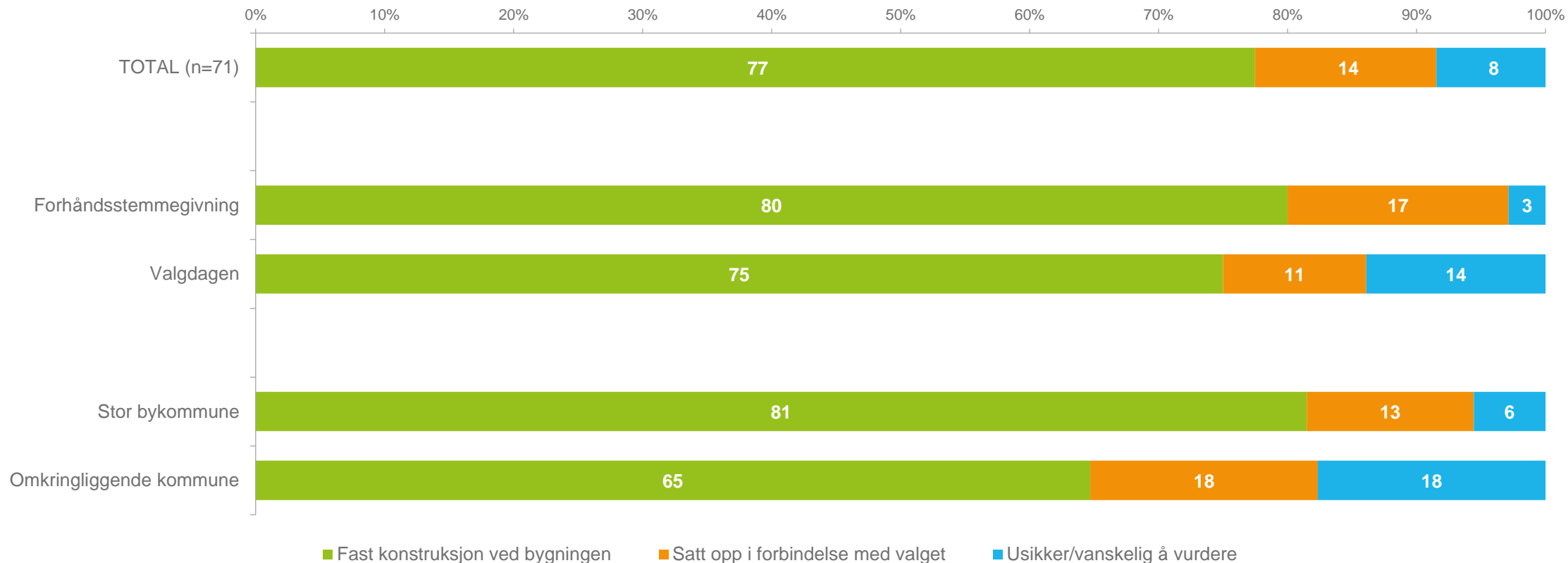
Rampe benyttes i større grad ved forhåndsavstemming enn på valgdagen

Har rullestolbrukere tilgang til valglokalet uten at det benyttes en rampe? n=290

Ved valglokaler hvor det ble benyttet ramper var flesteparten av rampene en fast konstruksjon ved bygningen

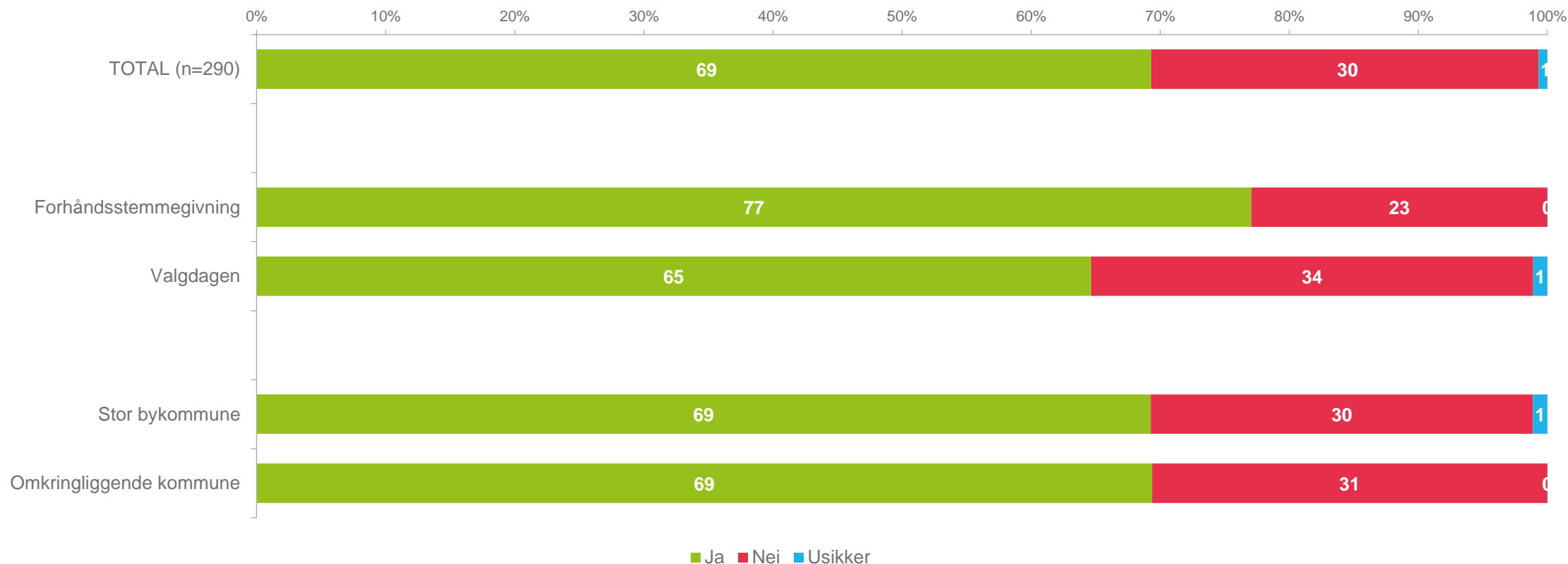
14 % av rampene var satt opp i forbindelse med valget.

Er rampen en fast konstruksjon ved bygningen eller satt opp i forbindelse med valget? Valglokaler hvor det benyttes en rampe for at rullestolbrukere skal få tilgang til valglokalet, n=71

Ved 69 % av valglokalene var det valgfunksjonærer tilstede enten utenfor eller inne i valglokalet. 30 % av valglokalene manglet dette.

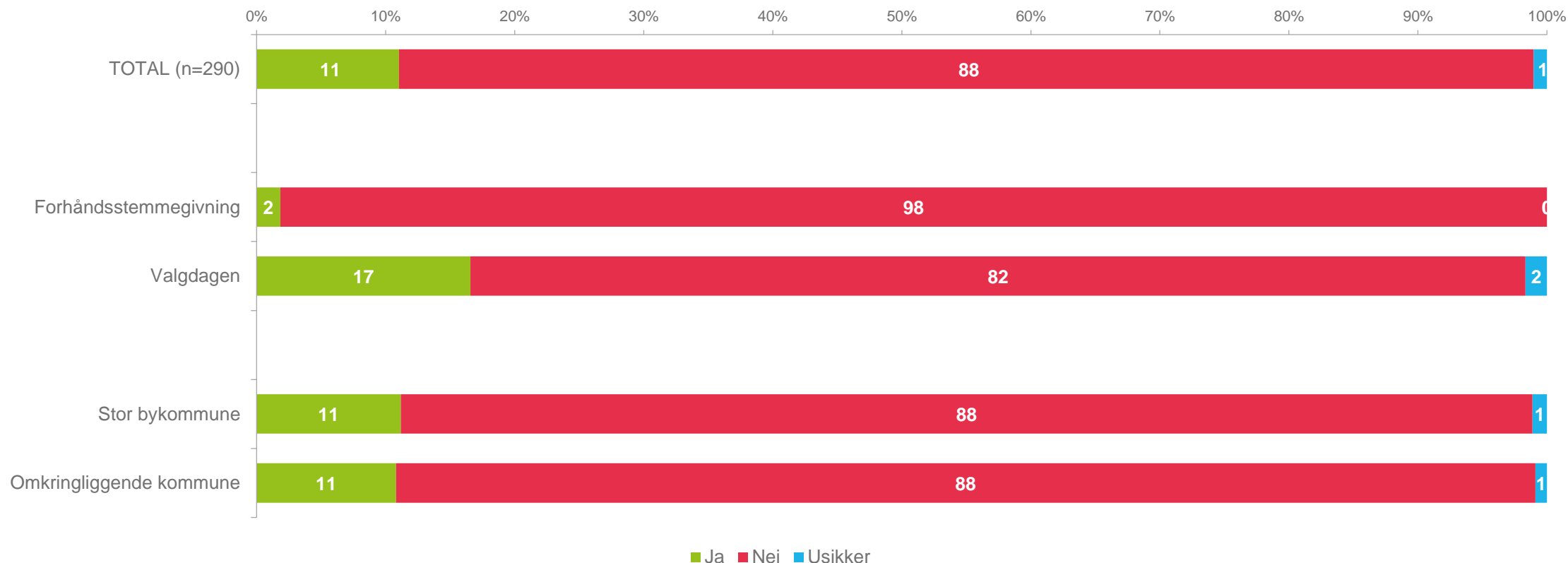
Valgfunksjonærene var i større grad til stede ved forhåndsstemming enn på selve valgdagen.

Var det valgfunksjonærer utenfor valglokalet i perioden du var der, eller at en valgfunksjonær hadde oversikt fra innsiden? n=290

Ved 11 % av valglokalene ble det observert noen som hadde behov for assistanse fra valgfunksjonær eller egen selvvalgt ledsager for å komme inn i valglokalet

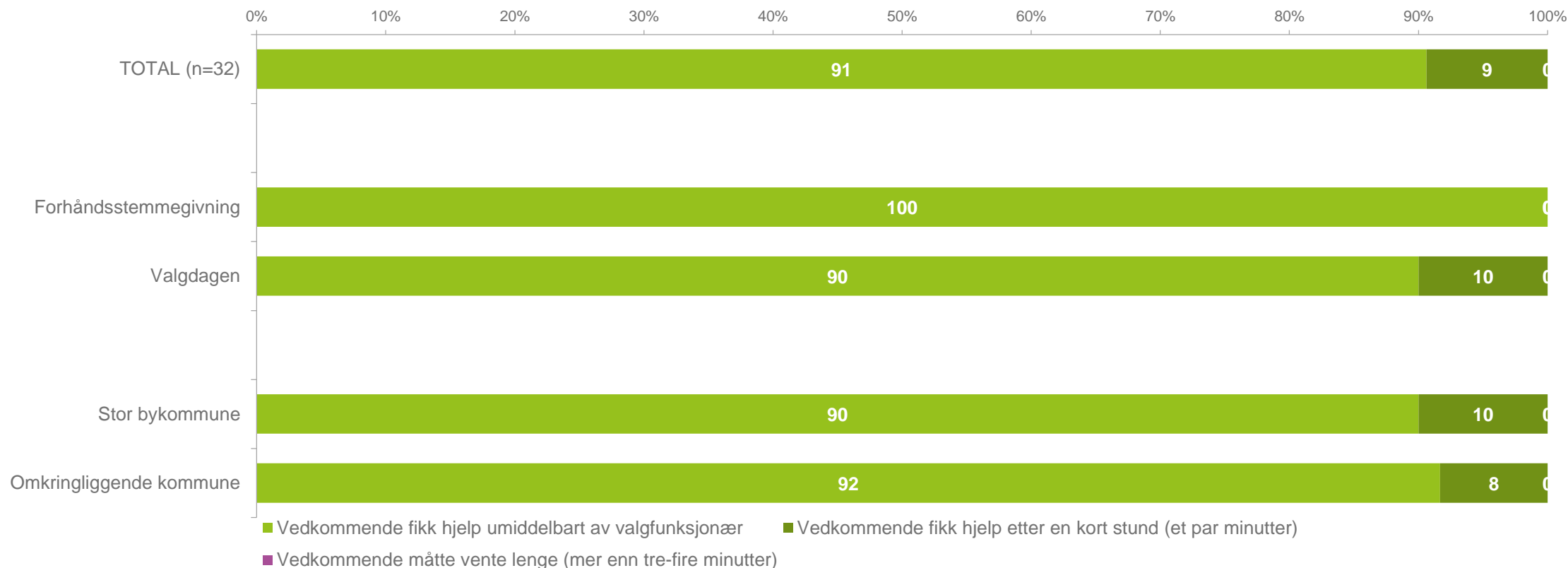
Det ble observert flere som hadde behov for assistanse på valgdagen enn ved forhåndsstemming (*kan skyldes tiden som ble benyttet til observasjon av forhåndsstemmelokaler og valgdagslokaler*).

Så du noen som hadde behov for assistanse av valgfunksjonær eller egen selvvalgt ledsager for å komme inn i valglokalet? INTRUKS: Se bort fra de som hadde med egen ledsager? n=290

Alle observerte som hadde behov for hjelp fikk assistanse av valgfunksjoner innen et par minutter

9 av 10 fikk hjelp umiddelbart. Merk: liten base.

Hva så du? Hvis du så flere, tenk på den siste du observerte. Der man så noen som hadde behov for assistanse av valgfunksjoner eller egen selvvalg ledsager for å komme inn i valglokalet, n=32

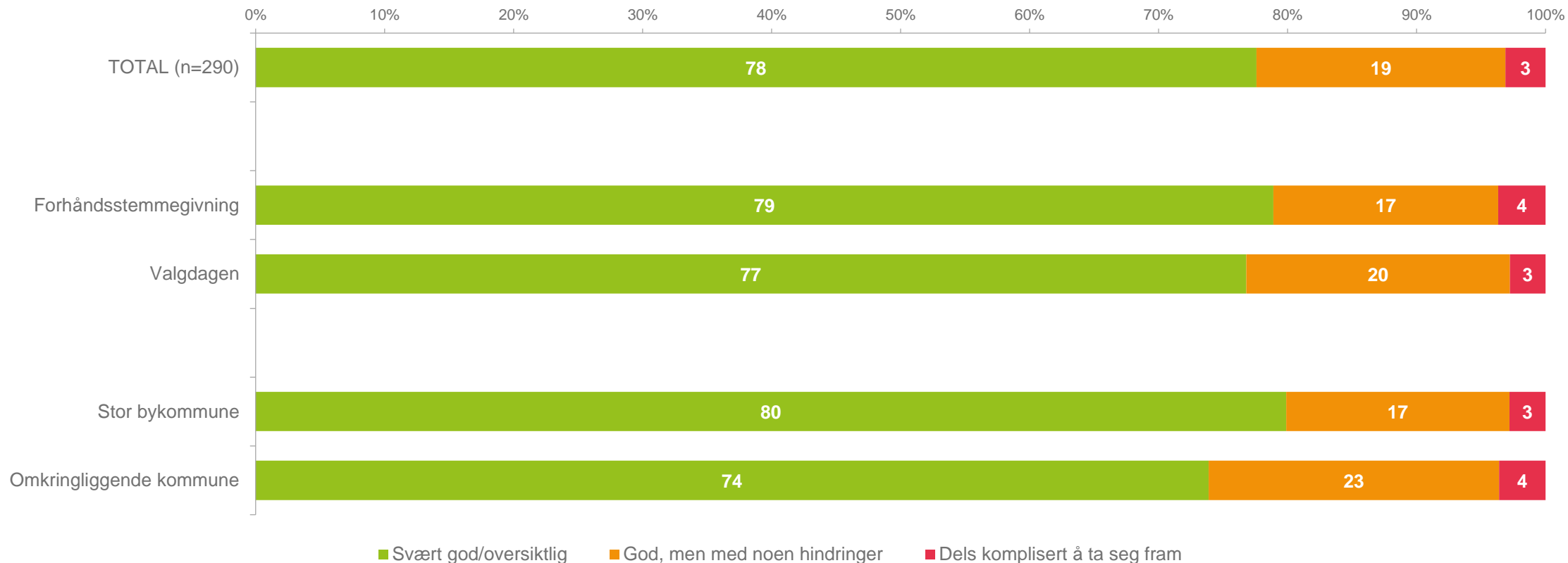
5

Inne i valglokalet

Ved ca. 8 av 10 valglokaler (78 %) var framkommeligheten til valgavlukkene for rullestolbrukere, blinde og svaksynte svært god/oversiktlig

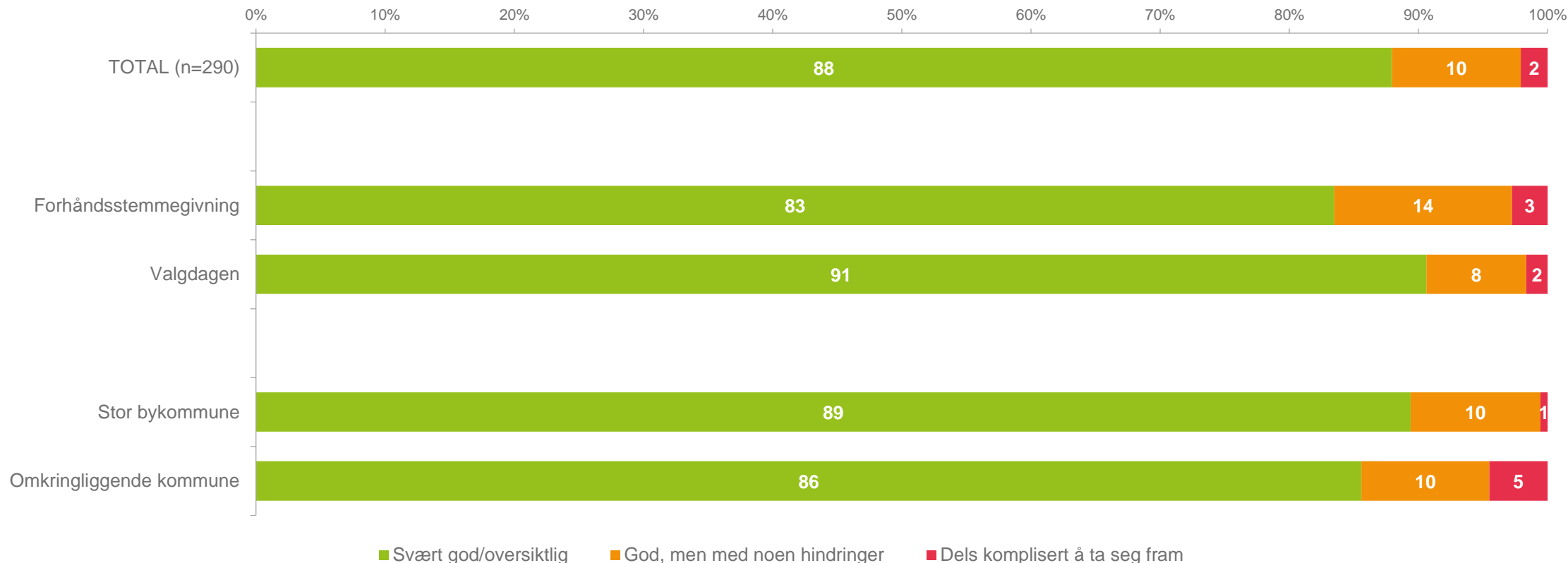
Det ble observert «god framkommelighet, men med noen hindringer» for 2 av 10 valglokaler. Ved 3 % av valglokalene ble det vurdert at det var komplisert å ta seg fram til valgavlukkene.

Vurder framkommeligheten til valgavlukkene for rullestolbrukere, blinde og svaksynte. n=290

Ved ca. 9 av 10 valglokaler var framkommeligheten til valgurnene for rullestolbrukere, blinde og svaksynte svært god/oversiktlig

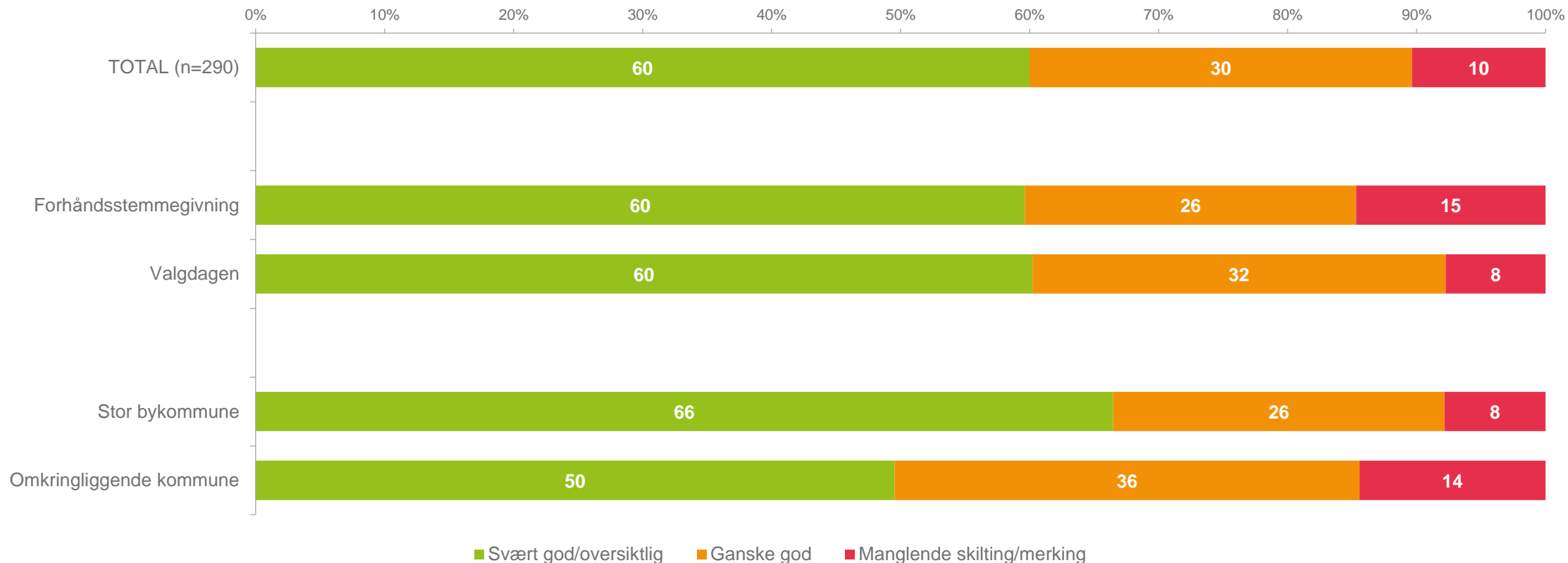
Ved 1 av 10 valglokaler, ble det vurdert at framkommeligheten var god, men med noen hindringer. Ved 2 % av valglokalene var det komplisert framkommelighet til valgurnene.

Vurder framkommeligheten til valgurnene for rullestolbrukere, blinde og svaksynte. n=290

Merkingen/skiltingen var svært god eller ganske god i 9 av 10 valglokaler

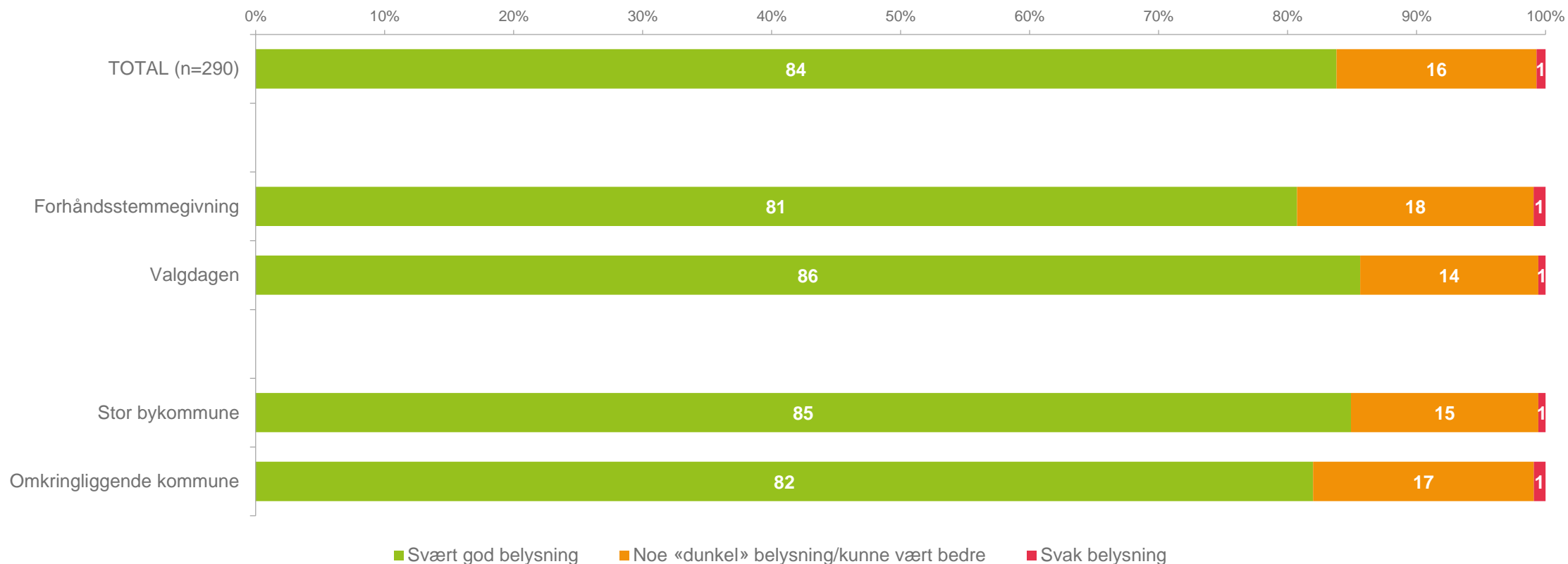
Merkingen/skiltingen var noe bedre/mer oversiktlig i store bykommuner enn i omkringliggende kommuner.

Vurder merkingen/skiltingen i valglokalene. n=290

Belysningen i valglokalet var svært god i 84 % av valglokalene

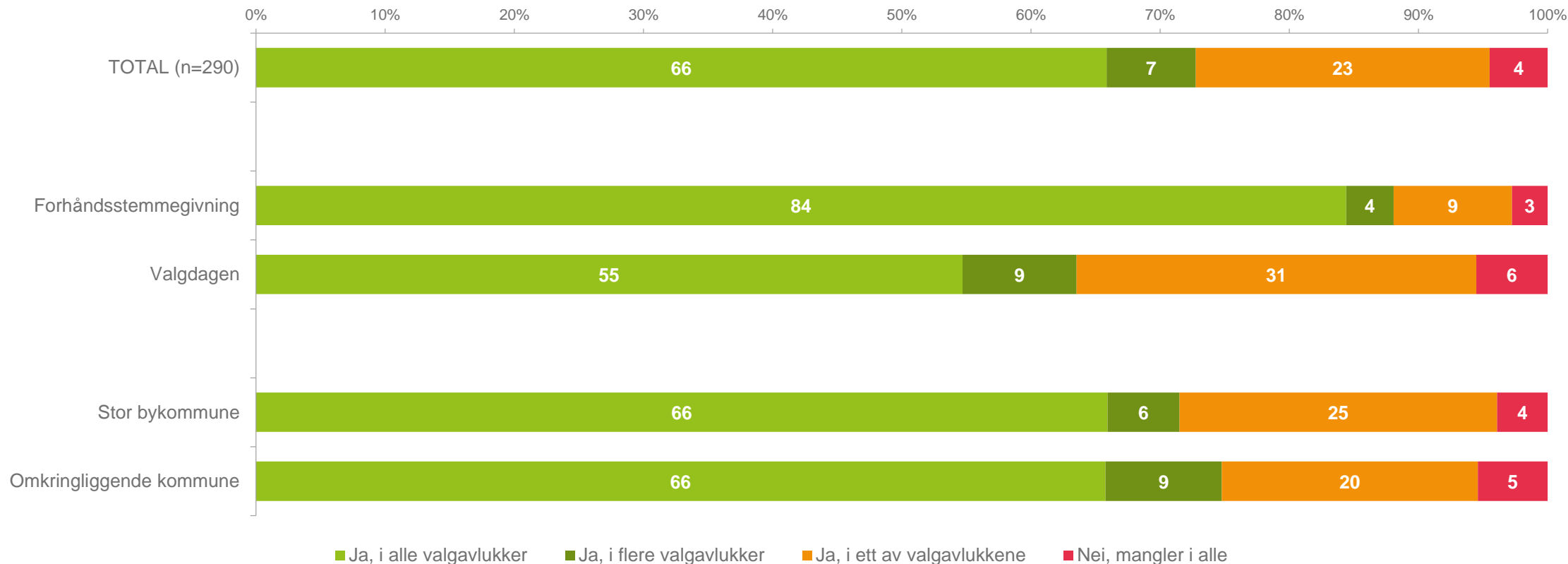
Svak belysninger registrert i 1 % av valglokalene.

Vurder belysningen i lokalet. n=290

I 66 % av valglokalene var stemmesedlene i *alle* valgavlukkene plassert slik at rullestolbrukere hadde tilgang til alle stemmesedler. For 4 % av valglokalene var det ikke mulig for rullestolbrukere å nå stemmesedlene i noen av valgavlukker satt opp

I ca. 1 av 4 valglokaler (23 %) var stemmesedlene plassert på en slik måte i kun ett av valgavlukkene.

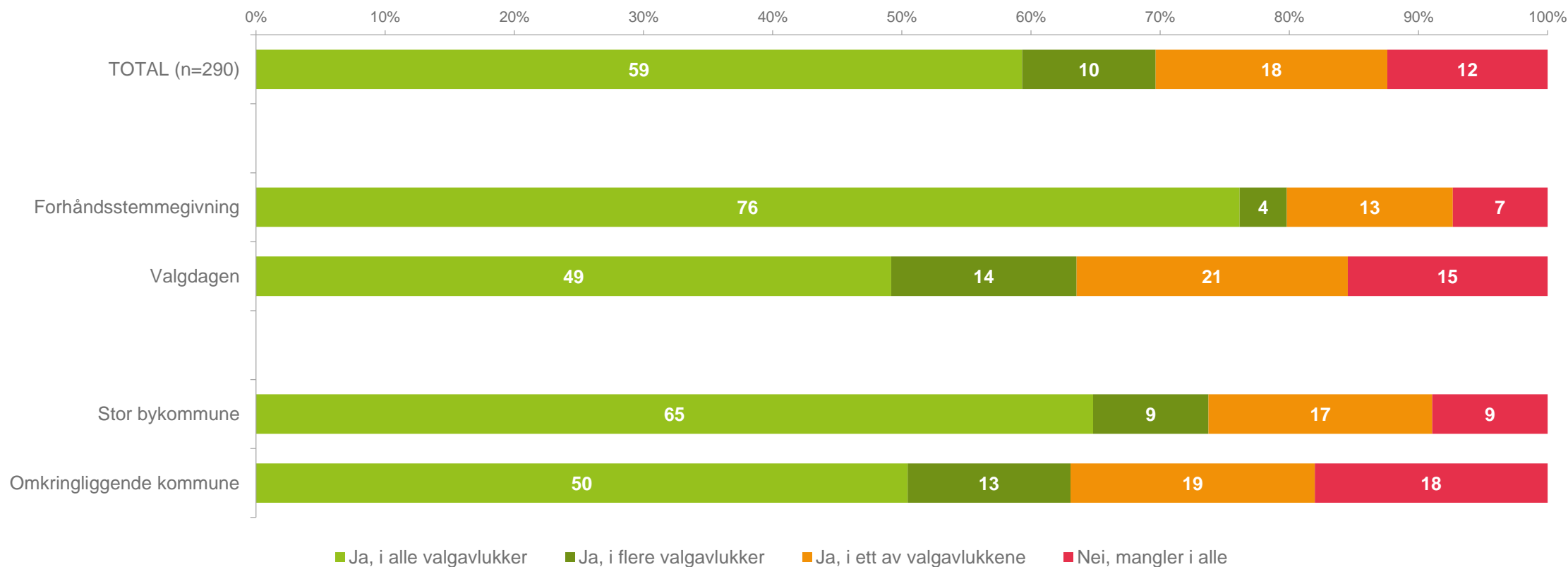

Er stemmesedlene i valgavlukkene plassert slik at også rullestolbrukere har tilgang til alle stemmesedler? INSTRUKS: Det skal være mulig å nå stemmesedlene med rullestol.
n=290

I ca. 6 av 10 valglokaler var det klistrelapper med partinavn i punktskrift i *alle* valgavlukkene

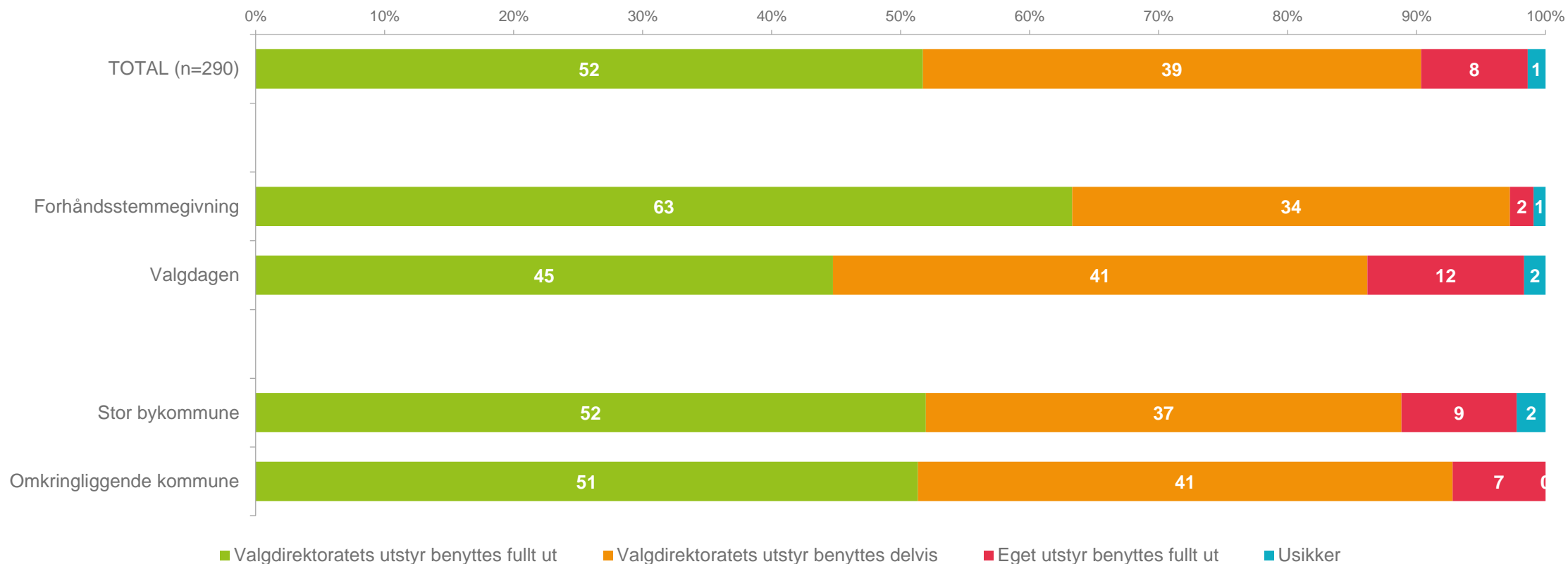
Klistrelapper med partinavn i punktskrift manglet i 12 % av valglokalene.

Er det klistrelapper i valgavlukkene med partinavnene i punktskrift? INSTRUKS: For å sjekke dette, ta kontakt med valgfunksjonær. n=290

Valgdirektoratets utstyr ble benyttet fullt ut eller delvis i 9 av 10 valglokaler

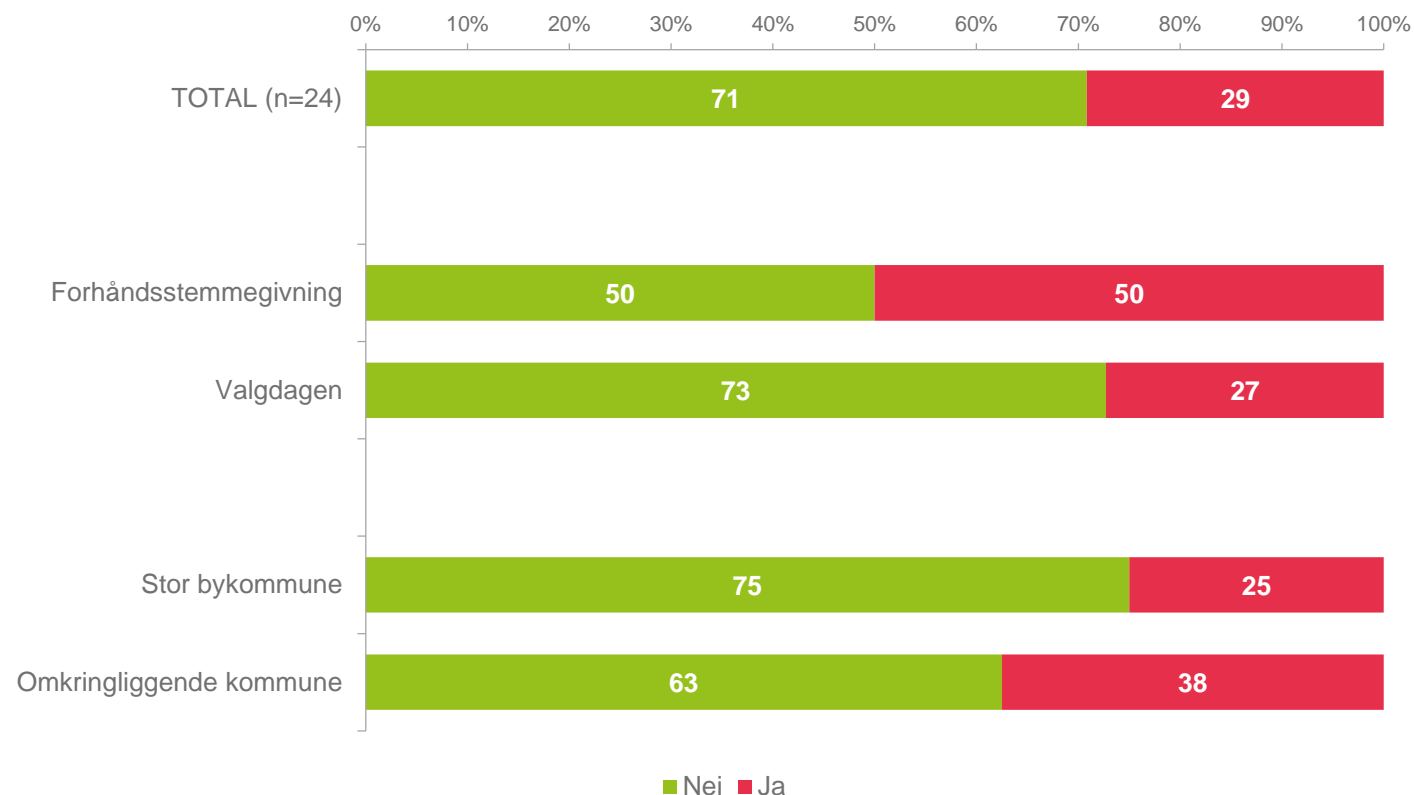
Eget utstyr ble benyttet fullt ut i nær 1 av 10 valglokaler. Eget utstyr ble benyttet i større grad på valgdagen enn ved forhåndsstemming.

Benyttes Valgdirektoratets valgutstyr eller annet utstyr? INSTRUKS: jf. Valgdirektoratets nettsider. Kommunen kan ha kjøpt urner, men ikke valgavlukker, merk da for delvis. n=290

I valglokaler der eget utstyr ble benyttet var det i 7 av 10 tilfeller visse forhold som ble opplevd som mindre tilgjengelig

Merk: liten base, kommenteres kun totalt.

Der eget utstyr ble benyttet, var det mange valgavlukker som manglet forheng, og noen manglet også valgavlukker. Dermed kan stemmegivningen oppleves som mindre privat.

Det ble også trukket frem at noen valgavlukker hadde stemmesedlene plassert for høyt oppe til å nås.

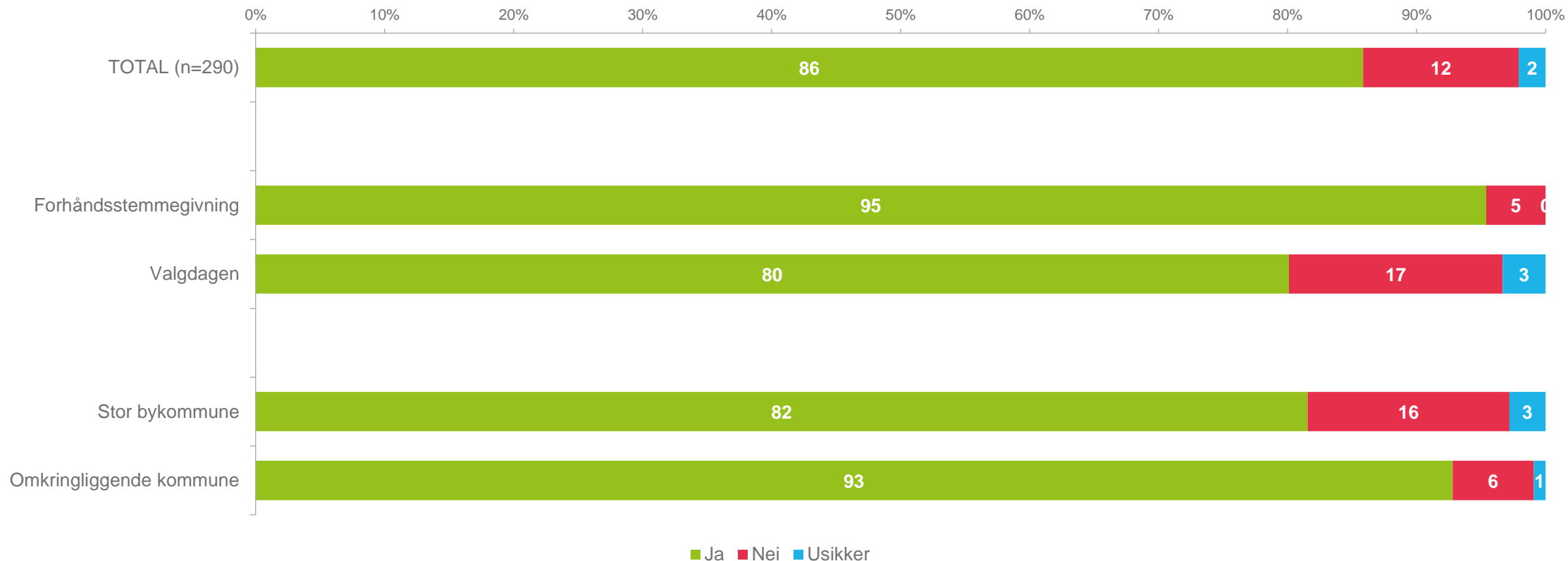
« Ingen av avlukkene hadde forheng. Noe som gjorde de lite private sammenlignet med andre.

« I valgavlukket hang stemmesedlene på øvre del av veggen på sidene. Stemmesedlene hang også slik at det ikke var synlige partinavn med mindre man holdt dem opp.

Er det spesielle forhold som oppleves som mindre tilgjengelig ved «Eget utstyr» som benyttes? I valglokaler hvor eget utstyr benyttes fullt ut, n=24

I 86 % av valglokalene fantes det minst én stol velgere kunne sette seg på

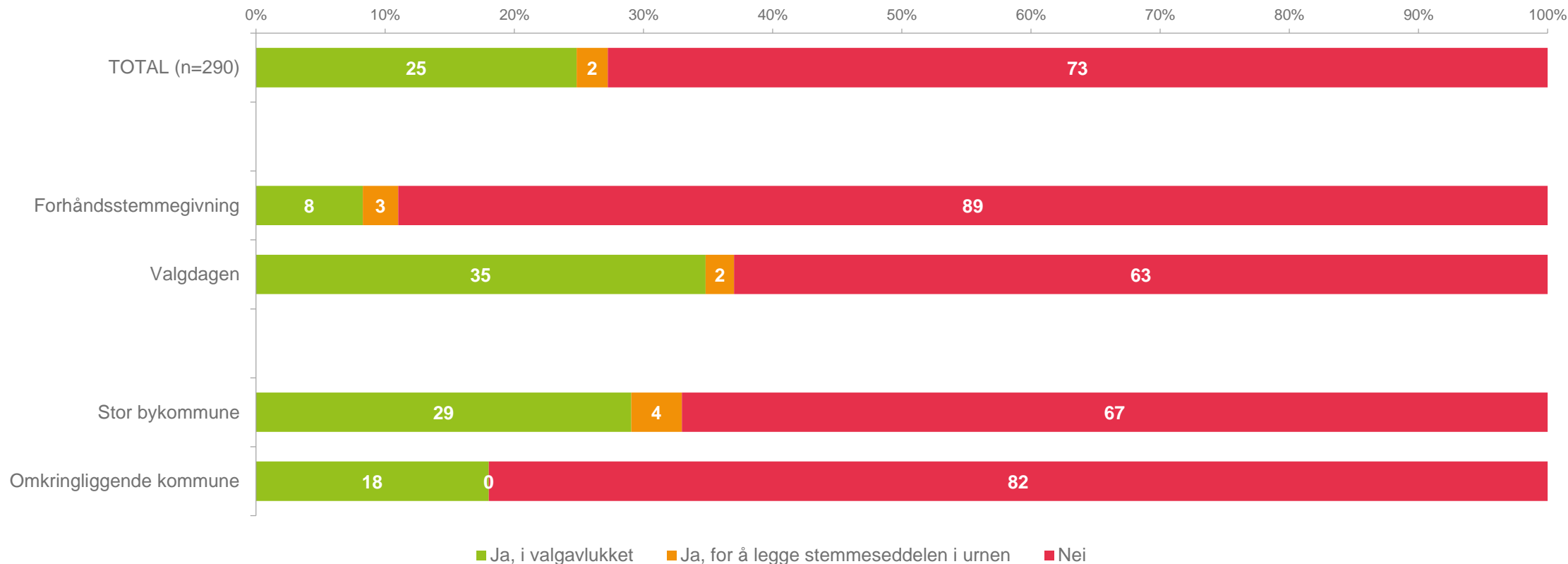
På valgdagen fantes det ikke stoler i valglokalet i nesten 2 av 10 tilfeller.

Finnes det én eller flere stoler i lokaler, dersom en velger/velgere har behov for å sette seg? n=290

Ved 1 av 4 valglokaler ble det observert noen som hadde behov for assistanse fra valgfunksjonær eller egen selvvalgt ledsager for å få stemme

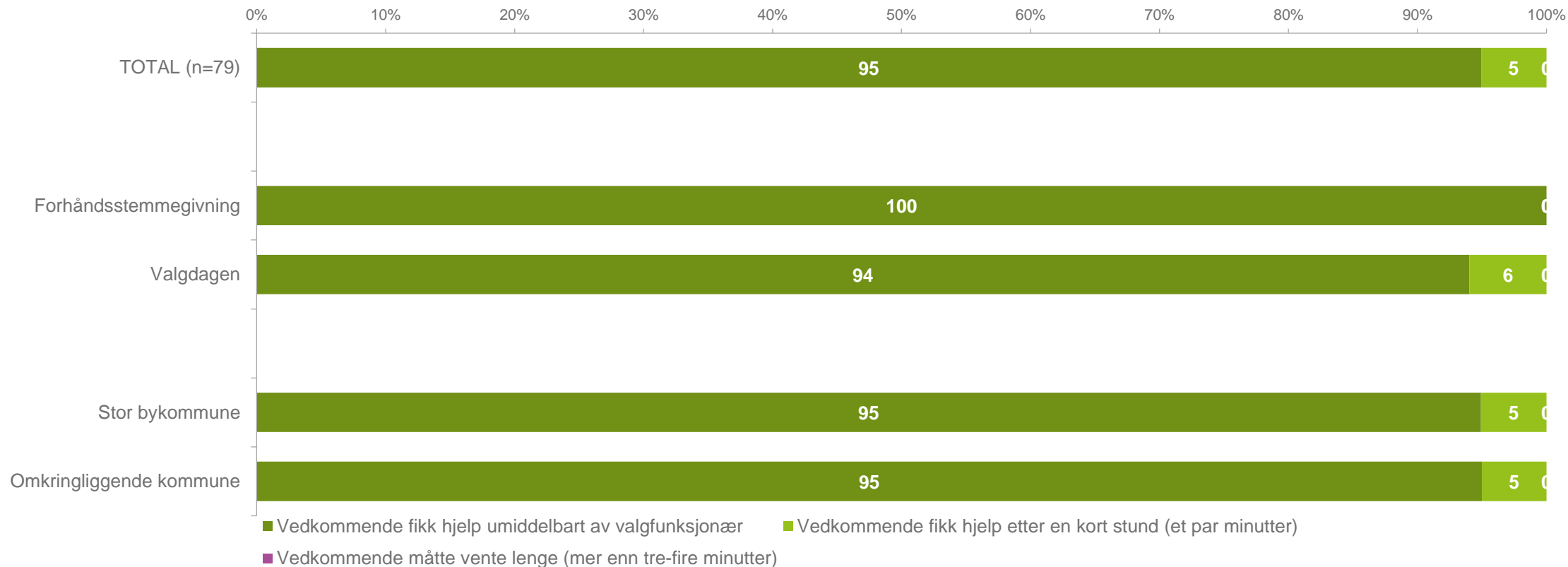
Dette ble observert i større grad i fbm valgdagen (35 %), men dette kan også være påvirket av at valgobservatørene brukte mer tid inne i valglokalene på valgdagen enn ved forhåndsstemmegivningen.

Så du noen som hadde behov for assistanse av valgfunksjonær eller egen selvvalgt ledsager inne i valglokalet for å få stemme? n=290

Alle observerte som hadde behov for hjelp til å få stemme fikk assistanse av valgfunksjoner innen et par minutter

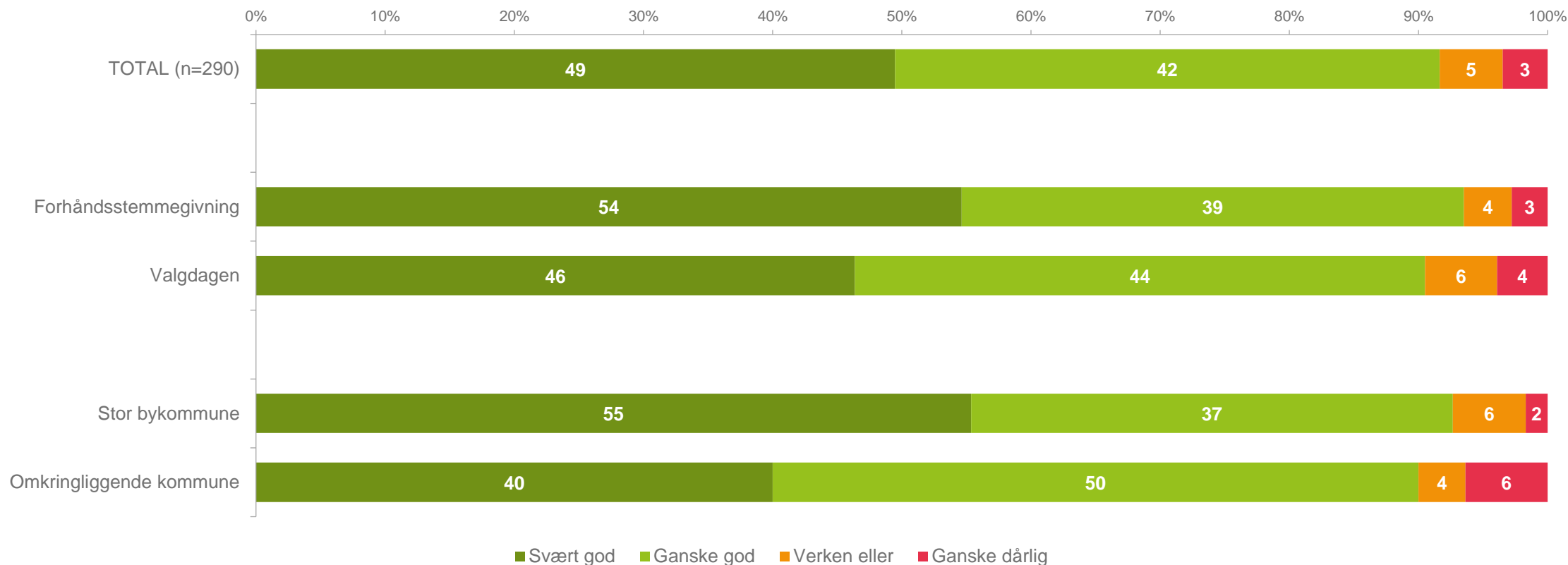
Nesten alle fikk hjelp umiddelbart.

Hva så du? Hvis du så flere, tenk på den siste du observerte. n=79

Tilgjengeligheten til valglokalet ble alt i alt vurdert som svært god eller ganske god i 9 av 10 tilfeller

Andelen som ble vurdert som svært god var 15 prosentpoeng høyere i store bykommuner enn i omkringliggende kommuner, og andelen svært god var 8 prosentpoeng høyere ved forhåndsstemming enn på valgdagen.

Alt i alt, hvordan vurderer du tilgjengeligheten til valget ved dette valglokalet/forhåndsvvalglokalet? n=290